

Dr hab. n. med. Jarosław Kierkuś

Klinika Gastroenterologii, Hepatologii, Zaburzeń Odżywiania i Pediatrii

Instytut Pomnik Centrum Zdrowia Dziecka

Al. Dzieci Polskich 20, 04-730 Warszawa

Rada Wydziału Medycznego

Uniwersytetu Rzeszowskiego

OCENA

rozprawy doktorskiej magistra Pawła Więcha na temat:

**„STAN ODŻYWIENIA I SKŁAD CIAŁA DZIECI Z WYBRANYMI
CHOROBYMI AUTOIMMUNIZACYJNYMI – OCENA
ZA POMOCĄ POMIARÓW ANTROPOMETRYCZNYCH
I BIOIMPEDANCJI”**

Promotor: dr hab. n. med. Bartosz Korczowski, prof. UR

Ocena stanu odżywienia, pomimo wielu dostępnych metod, w dalszym ciągu sprawia dużo problemów, szczególnie w populacji dziecięcej. Taka ocena musi uwzględniać wiek dziecka, sytuację kliniczną, musi odnosić się do populacji dzieci zdrowych. Tym większy problem stanowi ocena stanu odżywienia w grupach dzieci chorych, gdzie wynik może być zafałszowany zmianami składu ciała, wpływem leczenia czy zaburzonymi proporcjami rozwoju dziecięcego organizmu. Dla wielu metod oceny stanu odżywienia brakuje norm populacyjnych dla dzieci i nie wszystkie metody mogą być bezpośrednio stosowane do oceny stanu odżywienia.

Grupa chorób z autoimmunizacji manifestuje się bardzo różnorodnymi objawami klinicznymi. W większości są to choroby przewlekłe, prowadzące również do zaburzeń funkcjonowania przewodu pokarmowego, co w konsekwencji prowadzi do zaburzeń stanu odżywienia w tej grupie dzieci. Doktorat w swojej rozprawie wybrał najczęstsze w populacji pediatrycznej jednostki chorobowe z zakresu autoimmunizacji, które mogą prowadzić do zaburzeń odżywiania.

Prawidłowa ocena stanu odżywienia i składu ciała w grupach pacjentów obciążonych przewlekłą chorobą ma diametralne znaczenie dla rozwoju młodego organizmu. Wczesne zdiagnozowanie zaburzeń stanu odżywienia pozwala na szybkie wdrożenie odpowiedniego postępowania żywieniowego i leczniczego, co może uchronić dziecko przed nieodwracalnymi zaburzeniami rozwoju.

Podjęta w rozprawie mgr Pawła Więcha problematyka oceny stanu odżywienia u dzieci z chorobami autoimmunizacyjnymi jest trudnym ważnym zagadnieniem klinicznym. W badanej grupie pacjentów istnieje duże ryzyko popełnienia błędu metodologicznego, ze względu na zaburzenia składu ciała oraz terapie, która również może wpływać na zaburzenia w zawartości wody w organizmie badanych dzieci. Jednak zastosowane różnorodne metody oceny stanu odżywienia, w tym metoda bioimpedancji, pozwalają na minimalizację popełnienia błędu metodologicznego. Należy również zwrócić uwagę na bardzo dobre, logiczne i prawidłowo uzasadnione dobranie grupy kontrolnej zdrowych dzieci, uwzględniające różnice wiekowe w badanej populacji.

Przedstawioną mi do recenzji rozprawę doktorską otwiera część teoretyczna, zawarta we wstępie. W kilku podrozdziałach autor przedstawiła w sposób przejrzysty definicję i

najczęściej stosowane metody oceny stanu odżywienia. Dokładnie opisuje metodologię i możliwości zastosowania różnych metod oceny stanu odżywienia ze szczególnym uwzględnieniem dzieci. W kolejnych podrozdziałach przybliża jednostki chorobowe na których w swojej rozprawie skupia się doktorant. Część teoretyczna jest dobrze napisana, w oparciu o bogatą i aktualną literaturę i dowodzi dobrego przygotowania doktoranta do planowania i prowadzenia badań.

Celem pracy była ocena stanu odżywienia dzieci ze zdiagnozowaną chorobą z autoimmunizacji. Doktorant wybrał najczęstsze jednostki chorobowe taki jak: cukrzyca, nieswoiste zapalenia jelit i celiakię.

Rozdział dotyczący metodologii napisany jest w sposób zrozumiały, a zaplanowane metody badawcze i podział na kategorie przyczyn hospitalizacji wydają się trafnie wybrane i przeanalizowane. Zastosowane metody statystyczne są dobrze dobrane w tego typu analizach do przedstawienia trafnych wniosków.

Na przeprowadzenie badań doktorant uzyskała zgodę Komisję Bioetyczną przy Uniwersytecie Rzeszowskim (Uchwała Nr 5/02/2012).

Wyniki badań zostały szeroko omówione i zilustrowane wykresami i tabelami. Podział na poszczególne jednostki chorobowe, wydaje się celowe ze względu na zupełnie inny przebieg kliniczny i zaburzenia w przewodzie pokarmowym. Szczególnie interesujące wydaje się opracowanie wyników analizy bioimpedancji z zastosowaniem właściwego oprogramowania. Jednak należy zwrócić uwagę, że duża ilość tabel i wykresów sprawia pewną trudność dla przejrzystości i czytelności wyników. Sugerował bym aby w przyszłych publikacjach połączyć część wyników i tabel w jedną czytelną całość.

Rozdział zawierający dyskusję składa się z kilku podrozdziałów, w których doktorant kolejno omówił uzyskane wyniki, porównując je z wynikami wszystkich najważniejszych badań, prowadzonych w ciągu ostatnich lat w kraju i na świecie. W sposób krytyczny ocenia również uzyskane wyniki badań własnych. Z punktu widzenia recenzenta dyskusja wydaje się klarowna i uwzględniająca istotne problemy

Na podstawie analizy wyników rozprawy doktorant sformułował wnioski, które odpowiadają na pytania postawione w celu pracy.

Uzyskane wyniki potwierdzają ryzyko zaburzeń stanu odżywienia u dzieci z chorobami autoimmunizacyjnymi, co szczególnie widać w przypadku choroby Leśniowskiego-Crohna. Wyniki jasno również wskazują na zależność stanu odżywienia od aktywności i nasilenia objawów choroby u dzieci.

Należy również podkreślić bardzo dobry i szeroki dobór piśmiennictwa, uwzględniający najnowsze doniesienia naukowe.

Podsumowując, rozprawa spełnia wszystkie warunki określone w Ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym.

Na tej podstawie wnoszę do Rady Wydziału Medycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego o przyjęcie rozprawy i dopuszczenie mgr Pawła Więcha do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

A handwritten signature in dark ink, reading "J. Kierkus". The signature is written in a cursive style with a large, sweeping initial "J" and a small mark above the "s".

Warszawa 07.01.2015